

Turun kaupungin liikuntalautakunta

PL 4 (Blomberginaukio 4, 20720 Turku)

20101 Turku

OIKAISUVAATIMUS

Asia

Liikuntalautakunta 27.02.2024 päätös 26 §

Taustaa

Turun Kaupunki (jäljempänä myös hankintayksikkö) on ilmoittanut 11.12.2023 julkaistulla EU-hankintailmoituksella kilpailullisella neuvottelumenettelyllä puitejärjestelynä toteutettavasta Hirvensalon hiihtokeskuksen palveluntuottajan kilpailutusta. Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on hankintayksikön ilmoituksen mukaan ylittänyt EU-kynnysarvon.

Hankintayksikkö on 27.02.2024 tekemällään päätöksellä hylännyt Kalakukko Capital Oy osallistumishakemuksen ja ilmaissut jatkavansa neuvotteluja nykyisen palveluntuottajan kanssa.

Vaatimukset

Vaadimme, että hankintayksikkö keskeyttää hankinnan.

Osallistumisilmoituksen puutteellisuudesta ja epäselvyydestä johtuen olemme tulleet suljetuksi hankintamenettelyn ulkopuolelle.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Perustelut

1. Tarjouspalvelu.fi toimittajaportaalin puutteellisuus ja epäselvyys

Hankintayksikkö on todennut Hirvensalon hiihtokeskuksen palveluntuottaja, hankintamenettelyn välipäätöksessään seuraavaa:

Tarjoajien soveltuvuuden arvioinnissa hankintayksikkö on havainnut, että Kalakukko Capital Oy ei täytä asetettuja referenssivaatimuksia.

Edellä mainituin perustein todettiin, että referenssivaatimukset koskivat hakemuksen jättäneitä yrityksiä, joten Kalakukko Capital Oy ei voi käyttää hakemuksessaan toisen yrityksen tarjoamia referenssejä.

Osallistumispyynnön jättäminen Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaaliin ei ollut mahdollista ilman Y-tunnusta. Tämä vaatimus tuli meille täytenä yllätyksenä. Tätä rajoitetta ei oltu tuotu riittävän selvästi esille osallistumisilmoituksessa. Jotta pääsimme jättämään tarjouksemme annetussa määräajassa, niin olimme pakotettuja kirjautumaan Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaaliin toisen yrityksen Y-tunnuksella.

Osallistumishakemuksemme hylkääminen on perustunut siihen, että meidän on tulkittu jättäneen osallistumishakemuksemme Kalakukko Capital Oy:n nimissä, vaikka olemme kuitenkin yksiselitteisesti ilmoittaneet osallistuvamme "perustettavan yhtiön lukuun".

Olemme ilmoittaneet hankintayksikölle 11.1.2024 päivätyllä selvityksellä rekisteröimättömyyden perusteista (liite 1). Selvityksessä todetaan:

SELVITYS REKISTERÖIMÄTTÖMYYDEN PERUSTEISTA

Osallistumme perustettavan yhtiön lukuun, joten yrityksellämme ei ole vielä YTJ-tunnusta, eikä ole osallistumispyynnön jättöhetkellä rekisteröity työnantaja-, ennakoperintä- sekä arvonlisäverorekisteriin. Tulemme myöhemmin rekisteröimään yhtiön kaupparekisteriin ja liittymään kaikkiin niihin verohallinnon rekistereihin, joihin lainsäädäntö tulee edellyttämään.

Osallistumisilmoituksen tarjouspyyntölomakkeen sivulla 10 todetaan:

"Ilmoita ehdokkaan Y-tunnus, mikäli sellainen on. Jos Y-tunnus puuttuu, anna siitä selvitys."

Osallistumisilmoituksen tarjouspyyntölomakkeen sivulla 7 todetaan:

"Selvitys rekisteröimättömyyden perusteista, jos ehdokas ei kuulu kauppa-, ennakoperintä-, työnantaja- tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Selvitys voi olla ehdokkaan itsensä laatima."

Näkemyksemme mukaan kyseessä on osallistumisilmoituksen puutteellisuudesta ja epäselvyydestä sekä Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaaliin teknisistä rajoitteista johtuva ongelma. Hankintalain tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatetta tulee soveltaa myös kaikkiin yhtiömuotoihin, joten katsomme hakemuksemme tulleen käsitelleen syrjivästi sen vuoksi, että osallistuimme perustettavan yhtiön lukuun.

Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjapäätöksellään KHO 2019:145 linjannut, että suhtautuminen soveltuvuusvaatimusten täyttymiseen tulee olla ennemminkin salliva kuin liian tiukka, jotta uuden julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain tavoitteet ja pääperiaatteet voivat toteutua.

2. Osallistumisilmoituksen ajankohta

Turun kaupungin liikuntalautakunta on kokouksessaan 21.03.2023 todennut seuraavaa:

"Kilpailutus toteutetaan hankinnan **monimutkaisuuden** vuoksi kaksivaiheisella kilpailullisella neuvottelumenetelmällä."

Hankintailmoitus on julkaistu Hilma ilmoituskanavassa 12.12.2023 ja osallistumisilmoituksen viimeinen jättöpäivä on ollut 11.01.2024, jolloin tarjousten valmisteluun ja jättämiseen on **tarjoajilla ollut ainoastaan 19 arkipäivää laskettelukeskusten vuoden kaikkein kiireisempänä ajankohtana**. Asian monimutkaisuuden takia katsomme valitun ajankohdan olleen suhteellisuusperiaatteen vastainen ja siten vaarantanut tarjoajien tasapuolisen kohtelun sekä rajoittanut perusteettomasti kilpailua.

Hankintamenettelyn keskeyttäminen

Hankintalain 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Mainitun pykälän esitöiden (HE 108/2016 vp s. 223) mukaan pykälä säilyy muuttumattomana aiemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 73 a §:ään nähden.

Viimeksi mainitun säännöksen esitöissä (HE 182/2010 vp s. 22) on muun ohessa tuotu esiin, että hankintamenettelyn keskeyttämiseen on oikeuskäytännössä suhtauduttu suhteellisen sallivasti eikä säännöksellä ole ollut tarkoitus tiukentaa vallitsevaa tulkintakäytäntöä. Hyväksyttävänä hankinnan keskeyttämisen perusteena on oikeuskäytännössä pidetty muun ohella sitä, että hankinnasta on saatu vain yksi hyväksyttäväksi katsottava tarjous.

Talousvaliokunnan kyseistä hallituksen esitystä koskevassa mietinnössä (TaVM 48/2010 vp s. 4) on lisäksi tuotu esiin, että Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan hankintamenettelyn keskeyttäminen ei edellytä vakavien tai poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa.

Euroopan unionin tuomioistuin ratkaisussa C27/98 ja KHO 20.9.2007 taltio 2365, KHO 28.11.2001 taltio 2973 sekä Markkinatuomioistuin MAO:102–103/09, MAO:614/17, MAO:265/18, MAO:209/19, MAO:122/20 ovat linjanneet, että hankintayksikkö ei ole menetellyt julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden vastaisesti keskeyttäessään hankintaprosessin saatuaan vain yhden tarjouksen.

Yhteistyöterveisin

Kalakukko Capital Oy